

Problemes de Geometria per a l'ESO 314

3131.- Siga el rectangle $ABCD$.

Siga M el punt mig del costat \overline{AB}

$$\overline{BP} = 2 \cdot \overline{CP}$$

$$\overline{AM} = 4 \cdot \overline{AD}$$

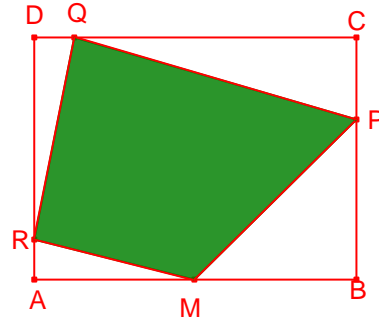
$$\overline{CP} = 2 \cdot \overline{AR}$$

$$\overline{AR} = \overline{DR}$$

L'àrea del triangle $\triangle MBP$ és 128 cm^2

Calculeu:

- L'àrea del triangle $\triangle PCQ$.
- L'àrea del quadrilàter $ABPR$
- L'àrea del quadrilàter $MPQR$

Solució:

Siga $\overline{AR} = a$

Aleshores:

$$\overline{DQ} = a, \overline{CP} = 2a, \overline{BP} = 4a$$

$$\overline{BM} = 4a$$

$$\overline{DR} = 5a, \overline{CQ} = 7a$$

L'àrea del triangle $\triangle MBP$ és 128 cm^2 , aleshores:

$$\frac{1}{2} \cdot 4a \cdot 4a = 128$$

$$a^2 = 16$$

Resolent l'equació:

$$a = 4$$

a)

L'àrea del triangle $\triangle PCQ$ és:

$$S_{PCQ} = \frac{1}{2} \cdot 2a \cdot 7a = 7a^2 = 112$$

b)

L'àrea del trapezi $ABPR$ és:

$$S_{ABPR} = \frac{a + 4a}{2} \cdot 8a = 20a^2 = 320$$

c)

L'àrea del triangle $\triangle RDQ$ és:

$$S_{RDQ} = \frac{1}{2} \cdot a \cdot 5a = \frac{5}{2}a^2 = 40$$

L'àrea del triangle $\triangle AMR$ és:

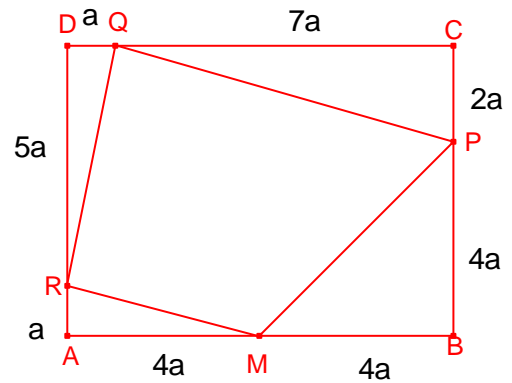
$$S_{AMR} = \frac{1}{2} \cdot a \cdot 4a = 2a^2 = 32$$

L'àrea del rectangle $ABCD$ és:

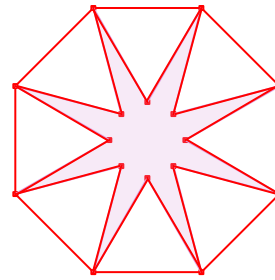
$$S_{ABCD} = 8a \cdot 6a = 48a^2 = 768$$

L'àrea del quadrilàter $MPQR$ és:

$$S_{MPQR} = S_{ABCD} - (S_{MBP} + S_{PCQ} + S_{RDQ} + S_{AMR}) = 768 - (128 + 112 + 40 + 32) = 456$$

3132.- En l'interior d'un octògon regular s'han dibuixat, sobre els costats, vuit triangles equilàters. Calculeu la proporció entre les àrees l'estel ombrejat que formen i de l'octògon.

Solució:

Siga l'octògon regular $ABCDEFGH$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga el triangle equilàter $\overset{\Delta}{ABK}$ de costat $\overline{AB} = c$

Siga P la projecció de B sobre la recta CD

Siga Q la projecció de E sobre la recta CD

$$\overline{CP} = \frac{\sqrt{2}}{2}c$$

$$\overline{PQ} = (1 + \sqrt{2})c$$

L'àrea de l'octògon regular és:

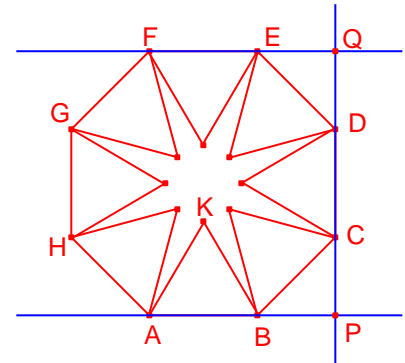
$$S_{ABCDEFGH} = \overline{PQ}^2 - c^2 = ((1 + \sqrt{2})c)^2 - c^2 = 2(1 + \sqrt{2})c^2$$

L'àrea de l'estel és igual a l'àrea de l'octògon regular menys la suma de les àrees dels vuit triangles equilàters.

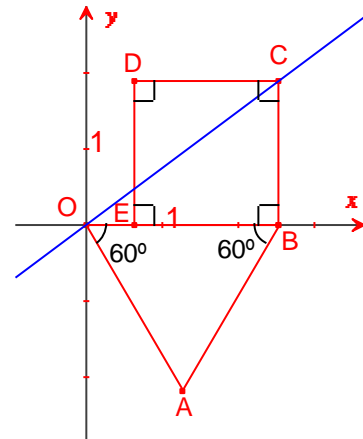
$$S_{estel} = 2(1 + \sqrt{2})c^2 - 8 \cdot \frac{\sqrt{3}}{4}c^2 = 2(1 + \sqrt{2} - \sqrt{3})c^2$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{estel}}{S_{ABCDEFGH}} = \frac{2(1 + \sqrt{2} - \sqrt{3})c^2}{2(1 + \sqrt{2})c^2} = 1 + \sqrt{3} - \sqrt{6} \approx 0.2826$$

3133.- En la figura el triangle OAB i el quadrat $BCDE$ tenen el mateix perímetre.
 Determineu l'equació de la recta que passa pels punts O, C .

Solució:

El triangle OAB és equilàter.

Siga $\overline{OB} = c$ el seu costat.

El punt B té coordenades $B(c, 0)$.

Siga el quadrat $BCDE$ de costat $\overline{BC} = d$

El punt C té coordenades $C(c, d)$.

El triangle OAB i el quadrat $BCDE$ tenen el mateix perímetre.

Aleshores: $3c = 4d$

Aleshores,

$$d = \frac{3}{4}c$$

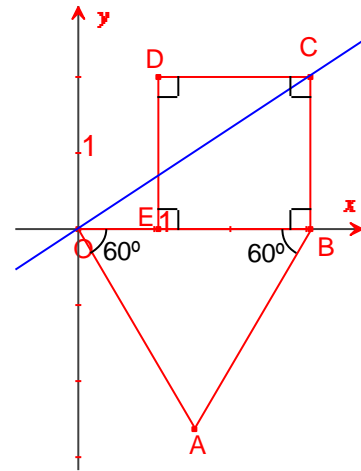
El pendent de la recta que passa per O, C és:

$$m = \frac{3}{4}$$

La seua equació és:

$$y = \frac{3}{4}x$$

3134.- En la figura, el triangle OAB i el quadrat $BCDE$ tenen la mateixa àrea.
 Determineu l'equació de la recta que passa pels punts O, C .

Solució:

El triangle OAB és equilàter.

Siga $\overline{OB} = c$ el seu costat.

El punt B té coordenades $B(c, 0)$.

Siga el quadrat $BCDE$ de costat $\overline{BC} = d$

El punt C té coordenades $C(c, d)$.

El triangle OAB i el quadrat $BCDE$ tenen la mateixa àrea.

$$\text{Aleshores: } \frac{\sqrt{3}}{4}c^2 = d^2$$

Aleshores,

$$d = \frac{\sqrt[4]{3}}{2}c$$

El pendent de la recta que passa per O, C és:

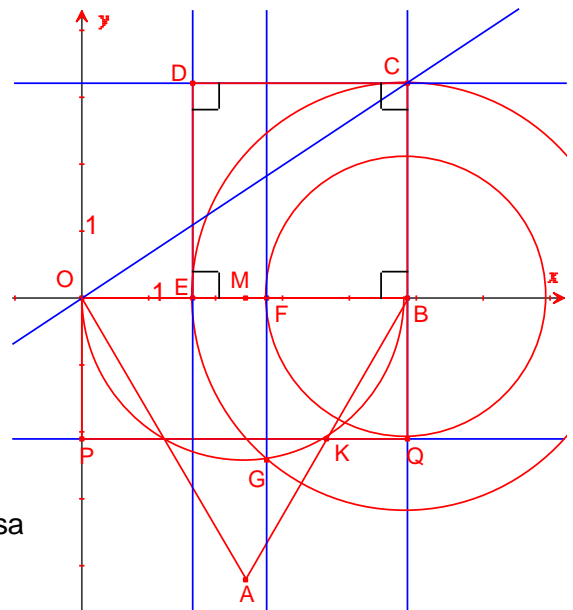
$$m = \frac{\sqrt[4]{3}}{2}$$

La seua equació és:

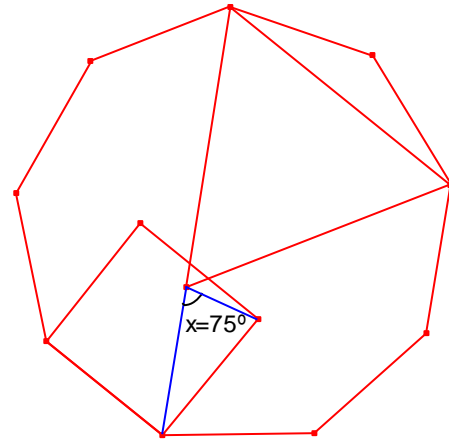
$$y = \frac{\sqrt[4]{3}}{2}x$$

Construcció geomètrica.

- Dibuixeu el triangle equilàter OAB
- Dibuixeu els punts migs M, K dels costats $\overline{OB}, \overline{AB}$
- Dibuixeu la semicircumferència de centre M i diàmetre \overline{OB}
- Dibuixeu la recta que passa per K paral·lela a OB
- Dibuixeu la recta perpendicular a OB que passa per B .
- Dibuixeu el rectangle $OBQP$ (el rectangle té la mateixa àrea que el triangle equilàter)
- Dibuixeu la circumferència de centre B que passa per Q que talla la recta OB en el punt F .
- Dibuixeu la recta perpendicular a OB que passa per F que talla la semicircumferència en el punt G
- Dibuixeu la circumferència de centre B que passa per G . Que talla la recta BQ en el punt C i la recta OB en el punt E .
- Dibuixeu el quadrat $BCDE$. (El quadrat $BCDE$ té la mateixa àrea que el rectangle $OBQP$).
- Dibuixeu la recta que passa pels punts O, C .

3135.- En un polígon regular de 9 costats s'han dibuixat un quadrat i un triangle equilàter. Calculeu proveu que $x = 75^\circ$

Solució:

Siga $ABCDEFGHI$ l'enneàgon regular.

Siga el quadrat $IAPQ$.

Siga el triangle equilàter DFK

$$\angle DFE = 20^\circ, \angle GFE = 140^\circ$$

$$\angle GFK = 140^\circ - (60^\circ + 20^\circ) = 60^\circ$$

$$\angle GFA = 60^\circ$$

Aleshores, F, K, A estan alineats.

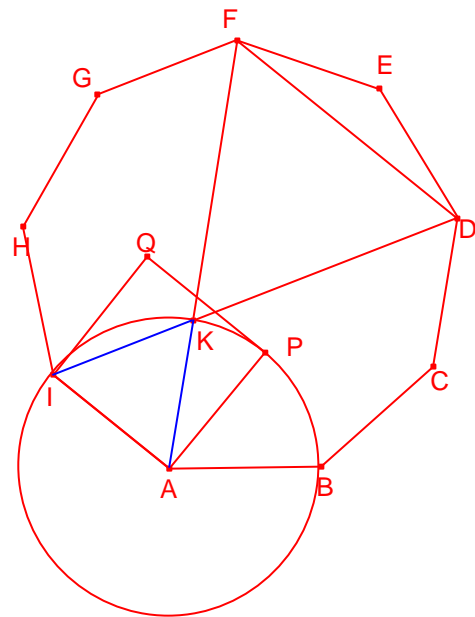
Anàlogament D, K, I estan alineats.

Aleshores, el triangle IAK és equilàter,

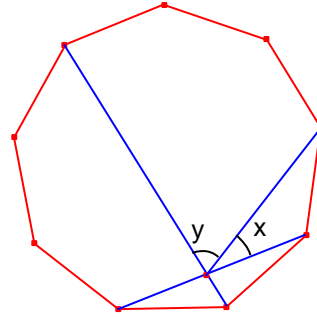
Per tant, $\overline{AK} = \overline{AP}$

$$\angle KAF = 30^\circ$$

Aleshores, $x = \angle AKP = 75^\circ$

3136.- Donat el polígon regular de 9 costats, determineu la mesura dels angles x, y

Solució:

Siga l'enneàgon regular $ABCDEFGHI$.

Siga K la intersecció de les diagonals $\overline{AC}, \overline{BG}$

Siguen $x = \angle CKD, y = \angle DKG$

$$\angle ABC = 140^\circ, \angle BAC = \angle BCA = 20^\circ$$

$$\angle GBC = 80^\circ$$

$$\angle BKC = 180^\circ - (20^\circ + 80^\circ) = 80^\circ$$

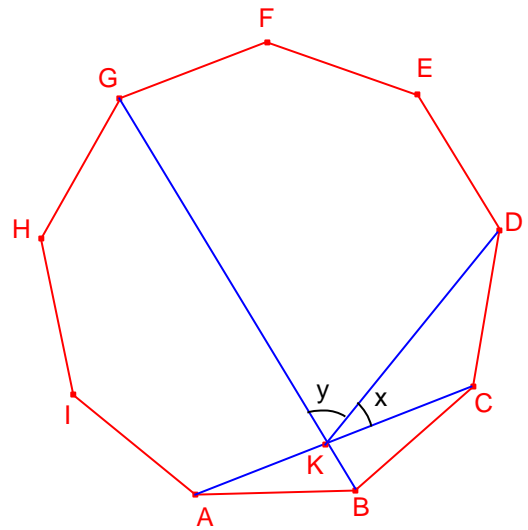
Aleshores, el triangle $\triangle BCK$ és isòsceles $\overline{CK} = \overline{BC}$

Per tant, el triangle $\triangle KCD$ és isòsceles $\overline{CK} = \overline{CD}$

$$\angle ACD = 120^\circ$$

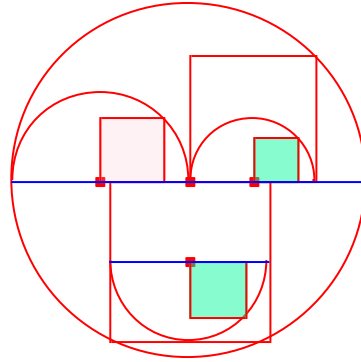
$$x = \angle CKD = \angle CDK = \frac{180^\circ - 120^\circ}{2} = 30^\circ$$

$$y = \angle DKG = 180^\circ - (30^\circ + 80^\circ) = 70^\circ$$

3137.- A la figura hi ha una circumferència, tres semicircumferències i cinc quadrats. Els centres de la circumferència i de les semicircumferències estan remarcats.

Calculeu la proporció entre l'àrea del quadrat rosa i la suma de les àrees dels quadrats verds.

Solució:

Siga la circumferència de centre O i radi $\overline{OA} = 2r$

Siga la semicircumferència de centre P i diàmetre $\overline{OA} = 2r$

Siga el quadrat $PCDE$ de costat $\overline{PC} = c$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle isòsceles $\triangle PCD$:

$$c^2 = \frac{1}{2}r^2$$

Siga el quadrat $OFGH$ de costat $\overline{OF} = \overline{FG} = a$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle isòsceles

$\triangle OFG$:

$$4r^2 = a^2 + a^2$$

$$a^2 = 2r^2$$

Siga la semicircumferència de centre Q .

Siga el quadrat $QIJK$ de costat $\overline{QI} = d$

Els quadrats $PCDE$, $QIJK$ són semblants i de raó $2r : a$

Aplicant el teorema de Tales:

$$\left(\frac{d}{c}\right)^2 = \left(\frac{a}{2r}\right)^2$$

$$d^2 = \frac{a^2}{4r^2} \cdot c^2 = \frac{1}{4} \cdot 2 \cdot \frac{1}{2} r^2 = \frac{1}{4} r^2$$

Siga el quadrat $LMNS$ de costat $\overline{LM} = b$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle isòsceles $\triangle OMN$:

$$4r^2 = b^2 + \frac{1}{4}b^2$$

$$b^2 = \frac{1}{5}r^2$$

Siga el quadrat $TUVW$ de costat $\overline{TU} = e$

Els quadrats $PCDE$, $TUVW$ són semblants i de raó $2r : b$

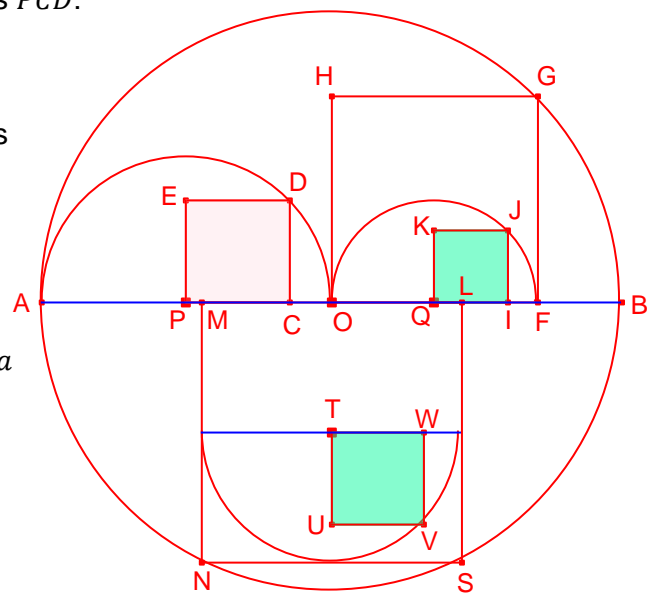
Aplicant el teorema de Tales:

$$\left(\frac{e}{c}\right)^2 = \left(\frac{b}{2r}\right)^2$$

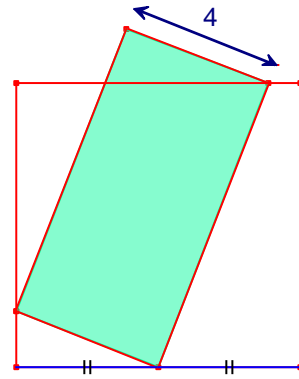
$$e^2 = \frac{b^2}{4r^2} \cdot c^2 = \frac{4}{5} \cdot \frac{1}{2} r^2 = \frac{2}{5} r^2$$

La proporció d'àrees és:

$$\frac{S_{\text{rosa}}}{S_{\text{verda}}} = \frac{c^2}{d^2 + e^2} = \frac{\frac{1}{2}r^2}{\frac{1}{4}r^2 + \frac{2}{5}r^2} = \frac{10}{13}$$

3138.- En la figura, hi ha un quadrat i un rectangle.
 Calculeu l'àrea del rectangle ombrejat.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = 2a$

Siga E el punt mig del costat \overline{AB} .

Siga el rectangle $EFGH$ de costats $\overline{EH} = 4, \overline{EF} = b$

Siga K la projecció de F sobre el costat \overline{AB} .

Els triangles rectangles $\triangle HAE, \triangle EKF$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

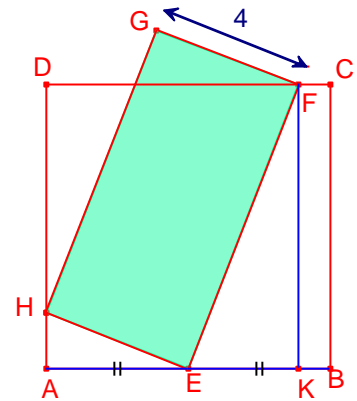
$$\frac{4}{b} = \frac{a}{2a}$$

Aleshores,

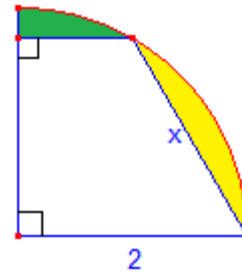
$$b = 8$$

L'àrea del rectangle $EFGH$ és:

$$S_{EFGH} = 4 \cdot b = 4 \cdot 8 = 32$$

3139.- En el quadrant de radi 2, les àrees de la zona groga i la verda estan en proporció 2: 1.
 Determineu la mesura de la corda x

Solució:

Siga el quadrant de centre O i radi $\overline{OA} = 2$

Siga $\overline{AK} = x$

Considerem la circumferència de centre O i radi $\overline{OA} = 2$

La recta PK talla la circumferència en el punt L .

L'àrea groga és el doble de l'àrea verda,

aleshores:

$$\overline{AK} = \overline{LK} = x$$

$$\overline{PK} = \frac{1}{2}x, \overline{PK} = 2$$

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles

rectangles $\triangle OQK, \triangle AQK$:

$$x^2 - \left(2 - \frac{1}{2}x\right)^2 = 2^2 - \left(\frac{1}{2}x\right)^2$$

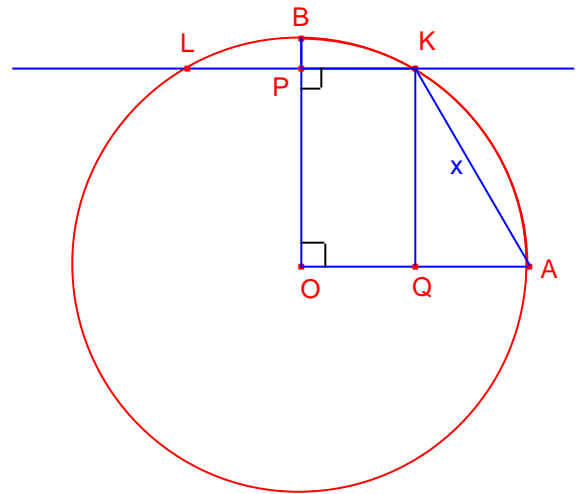
Simplificant:

$$x^2 + 2x - 8 = 0$$

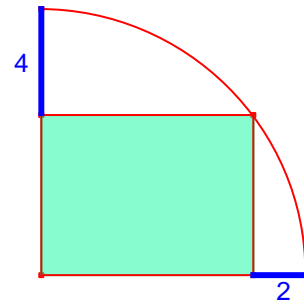
Resolent l'equació:

$$x = 2$$

Aleshores, el segment $\overline{AK} = \overline{OA} = 2$ és el costat d'un hexàgon regular inscrit en la circumferència.

3140.- En un quadrant s'ha inscrit un rectangle.
 Si els segments remarcats mesuren 2 i 4, calculeu
 l'àrea del rectangle.

Solució:

Siga el quadrant de centre O i radi $\overline{OA} = r$

Siga el rectangle $OKLM$ de costats $\overline{OK} = r - 2$, $\overline{OM} = r - 4$

Apliant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle OKL :

$$r^2 = (r - 4)^2 + (r - 2)^2$$

Simplificant:

$$r^2 - 12r + 20 = 0$$

Resolent l'equació:

$$r = 10$$

